

Notat om tildeling af Landsbyprisen 2017

Dato 16-01-2017

Karsten Bækgaard

Tel. +4578411702

Karsten.Baekgaard@RU.RM.DK

1-33-70-1-16

Der er indkommet 12 forslag til modtager af Landsbyprisen 2017:

Kandidater til landsbyprisen	Indbygger-tal pr. 1. januar 2011 *)	Indbygger-tal pr. 1. januar 2016 *)	Indstillet af
Durup	954	923	LAG Skive-Viborg
Fjordklyngen 1)	2824 (samlet)	2852 (samlet)	LAG Skive-Viborg
Gl. Rye	1317	1461	Skanderborg kommune
Mørke	1501	1552	LAG Djursland
Nordvestkraft 2)	2087 (samlet)	2077 (samlet)	Herning kommune
Nr. Nissum	1029	1038	LAG Lemvig. Ringkøbing-Skjern
Sall	233	238	LAG Randers- Favrskov
Skave	495	518	LAG Struer - Holstebro
Tønning-Træden	206	220	Horsens kommune
Vorgod-Barde	1024	1017	LAG Lemvig, Ringkøbing-Skjern
Ørsted	1489	1456	LAG Djursland
Øster Bjerregrav	1082	1096	LAG Randers- Favrskov

1): Skals, Låstrup, Nr. Rind, Sundstrup, Ulbjerg og Skringstrup

2): Abildå, Ørnholm, Sørvad og Vind

*) Kilde. Statistikbanken

De indkomne forslag er vurderet af et ekspertpanel / bedømmelsesudvalg bestående af:
Ekspertpanelet består pt. af følgende:

- Annette Aagaard Thuesen, lektor, Ph.d, Syddansk Universitet.
- Helle Nørgaard, seniorforsker, Ph.d, Statens Byggeforskningsinstitut.
- Karsten Jensen, fagchef for Kultur og Fritid, Tønder kommune.
- Søren Andreasen, landdistriktsmedarbejder, Jammerbugt kommune.
- Karsten Bækgaard, kontorchef, Region Midtjylland (formand).

Det rådgivende Udvalg for Regional Udvikling har på møde den 14. september 2016 drøftet landsbyprisen, og anbefalet at administrationen anvender følgende kriterier for tildeling af landsbyprisen 2017 (efter den bedste samlede opfyldelse af følgende kriterier):

- Fremgang i indbyggertal eller at en negativ udvikling er vendt.
- Gennemførte og igangsatte større projekter og initiativer, der viser nye veje til fornyelse og udvikling, ikke nødvendigvis fysiske investeringer.
- Sanering, fornyelse og forbedring af det fysiske miljø i landsbyen.
- Et stærkt engagement og samarbejde mellem borgerne, foreningslivet, erhvervslivet, kommunen og andre aktører fx med en stor frivillig indsats og bidrag med private midler.
- Landsbyen har trodset særligt vanskelige vilkår, fx nedlæggelse af arbejdspladser, offentlig service m.m.
- Gennemført en særlig indsats i forhold til energi og/eller miljø eller fødevarerudvikling eller øvrige regionale erhvervsmæssige styrkepositioner.
- Udvikling baseret på en planlagt udviklingsindsats. Der lægges vægt på, at der er tale om en udvikling inden for de seneste 3-5 år.
- Et tæt samarbejde med nabolandsby(er) om fælles faciliteter, arrangementer m.m., således at prisen kan tildeles to eller flere landsbyer.

Ekspertpanelet anbefaler

Ekspertpanelet anbefaler, at Landsbyprisen 2017 tildeles enten Nr. Nissum eller Sall, idét det vurderes at begge landsbyer samlet set i lige grad opfylder de opstillede kriterier.

Ekspertpanelet har vurderet de 12 kandidater i forhold til ovenstående 8 kriterier. For at give en så ensartet vurdering har ekspertpanelet givet den enkelte kandidat point fra 0 til 10 (hvor 10 er bedst) inden for de 8 kriterier samt også givet fra 0 til 10 point for en samlet overordnet vurdering. Ekspertpanelet har desuden givet kommentarer til pointgivningen.

Resultatet af vurderingen er, at Nr. Nissum og Sall scorer lige mange point. Ved en sammentælling af rangering (fra 1 til 12) blandt de 12 kandidater er der heller ingen reel forskel mellem de to landsbyer.

Der er tale om to forskellige landsbyer, hvor Nr. Nissum er en mellemstor landsby, mens Sall er en mindre landsby. Sall vurderes til i højere grad trodset vanskeligere vilkår (nedlæggelse af skole) end Nr. Nissum. Omvendt opfylder Nr. Nissum i højere grad opfyldelse af kriteriet om en særlig indsats på energiområdet.

Oversigt over kandidaterne Nr. Nissum og Sall

Modtageren af landsbyprisen bliver vurderet efter følgende kriterier	Nr. Nissum	Sall
Fremgang i indbyggertal eller at en negativ udvikling er vendt.	Indbyggere: 1.029 i år 2011 og 1.038 i år 2016 – ca. + 1 %.	Indbyggere: 233 i år 2011 og 238 i år 2016 – 2%.
Gennemførte og igangsatte større projekter og initiativer, der viser nye veje til fornyelse og udvikling, - ikke nødvendigvis fysiske investeringer. Inden for de seneste 3-5 år.	<ul style="list-style-type: none"> - Folkemøde i Nr. Nissum – "Uddannelsesdebatten" - Grønt område og aktivitetspark "Midtpunktet" - Bålhus og fugletårn ved Byskov Mose - Shelter og badebro ved Høgsgaard Strand. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sahl bypark - Sahl Friplejehjem - Udvidelse af Frijsendal Friskole
Sanering, fornyelse og forbedring af det fysiske miljø. Inden for de seneste 3-5 år.	<ul style="list-style-type: none"> - Gennemført områdefornyelse for 6 mio. kr. fra 2012 – 2015 - Cykelstier, forskønnelse, nedrivning m.m. 	<ul style="list-style-type: none"> - Renovering af forsamlingshus - Nedrivning af hus - Ændret tilslutning af cykelsti
Et stærkt engagement og samarbejde mellem borgerne, foreningslivet, erhvervslivet, kommunen og andre aktører f.eks. med en stor frivillig indsats og bidrag med private penge.	Integrationsarbejde for 60 syriske flygtninge. Frivillige står for vedligeholdelse af naturprojekter.	Støtteforeninger i tilknytning til friskole og friplejehjem. Lokale borgere deltager i afholdelse af en-dagsfestivalen "FestiSall".
Landsbyen eller gruppen af landsbyer har trodset særligt vanskelige vilkår f.eks. nedlæggelse af arbejdspladser, off. service m.m.	Høje energipriser som følge af naturgasfyret "barmarksværk".	Folkeskolen nedlagt i 2009.
Gennemført en særlig indsats i forhold til energi og/eller miljø eller fødevarerudvikling eller øvrige regionale styrkepositioner.	Nr. Nissum Fjernvarmeværk er fusioneret med varmeværkerne i Lemvig og Klinkby, hvilket har betydet overgang til fyring med biogas og sænkning af fjernvarmeprisen med 60%.	Ingen særlige indsatser beskrevet
Udvikling baseret på en planlagt udviklingsindsats. Udvikling inden for de seneste 3-5 år.	Udgangspunktet er helhedsplan for Nr. Nissum fra 2008.	Udgangspunktet er en udviklingsplan for Sall fra 2011.
Et tæt samarbejde med nabolandsby(er) om fælles faciliteter, arrangementer m.m.	Samarbejde med nabolandsbyerne Gudum og Fabjerg.	Samarbejde med nabobyen Haurum især på idrætsområdet.

Begrundelser for tildeling til Nr. Nissum:

Indstillingen af Nr. Nissum er især begrundet i:

- Samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner, der har resulteret i folkemødet "uddannelsesdebatten".
- Fusion mellemvarmeværker, der dels betyder væsentlig billigere varme og dels overgang til fyring med biogas / biomasse.
- Et betydeligt frivilligt arbejde og pengeindsamling der har muliggjort gennemførelse af 4 naturprojekter.

I Nr. Nissum er der med udgangspunkt i en ældre helhedsplan for byen etableret et samarbejde med kommunen, der bl.a. har ført til renoveringer bl.a. af en nedslidt skole samt efterfølgende etablering af en aktivitetspark på området midt i Nr. Nissum. Borgerforeningen har taget initiativ til at få placeret flygtninge i byen. Der er nu bosat 60 flygtninge i Nr. Nissum. Der er etableret en frivillig arbejdsgruppe, der står for lektiehjælp og integrationsarbejde.

I forbindelse med ansøgningen kan der desuden fremhæves følgende:

- Borgerforeningen har deltaget i et kommunalt skovrejsningsprojekt
- Etablering af cykelsti til skole
- Samarbejde med Geopark Vestjylland om formidling m.m.
- Et aktivt foreningsliv med teaterkreds, sangkor m.m.

Ekspertpanelet har bl.a. bemærket følgende:

- Et imponerende og varieret arbejde med rigtig mange frivillige bag.
- En velfungerende landsby, som arbejder strategisk med udvikling bygget op om områdets naturkvalitet og friluftsmuligheder og den samling af uddannelsesinstitutioner, som findes i byen.

Begrundelser for tildeling til Sall:

Indstillingen af Sall er især begrundet i:

- Etablering af friplejehjem
- Sall Bypark
- Musikfestival "Festisall"

Sall har med udgangspunkt i en ældre udviklingsplan skabt de første tanker om et friplejehjem, som er etableret med 26 pladser i 2016. Sall Beboerforening har indgået en brugsretsaftale med kommunen om vedligeholdelse af byparken, der etableret med støtte fra

fonde, kommunen m.fl. Byparken er etableret med bærbuske, frugttræer og en aktivitetshytte med borde og bænke samt en bålplads.

I forbindelse med ansøgningen kan der desuden fremhæves følgende:

- Frijsendal Friskole med elevvækst og ombygning i 2016
- Planer om etablering af et lokalt whisky-destilleri
- Forbedring af cykelstier
- Fællesspisning i forsamlingshuset

Ekspertpanelet har bl.a. bemærket følgende:

- "Ansøgningen" tegner et usædvanligt billede af en lille landsby, der med et solidt strategisk fundament i lokalråd og udviklingsplan har formået at skabe en lokal udvikling omkring friplejehjem, friskole m.m.
- En velfungerende og dynamisk landsby, som i kraft af udviklingsplan som fastholdes formår at drive udviklingen frem bl.a. i kraft af årlige "fødselsdagsfester"